

The top of the page features a vibrant, abstract illustration of several stylized human figures in various colors (orange, green, purple, red) holding and reading books. The background is a textured teal color. The title 'Elk Verhaal Telt' is written in a large, white, sans-serif font, with the subtitle 'Charter voor inclusie in de boeken- en letterensector' below it in a smaller, white, sans-serif font.

Elk Verhaal Telt

Charter voor inclusie in de boeken- en letterensector

Diversiteit is wat je hebt. Inclusie is wat je doet.

Onze samenleving is divers en wordt nog voortdurend diverser: dat is een realiteit. In bepaalde steden of wijken vormen minderheden vandaag zelfs een meerderheid. Maar die diverse realiteit wordt helaas niet overal weerspiegeld. Kenmerken als je socio-economische of culturele achtergrond, gender, seksuele voorkeur, lichamelijke of mentale beperking bepalen (onbewust) hoe er naar je gekeken wordt en hoe gemakkelijk of moeilijk je toegang krijgt tot maatschappelijke domeinen als het onderwijs, de arbeidsmarkt, het sociale en culturele leven enz.

Ook de letteren- en boekensector is vandaag op vele vlakken nog te homogeen. We hebben het dan niet enkel over wie schrijft (en wie hiertoe gestimuleerd wordt), maar ook over wie gepubliceerd wordt, wie op een podium staat, wie in de zaal zit, hoe mensen in beeld gebracht worden en wie zich herkent in de boeken die hij of zij leest. Iedereen heeft het recht om literatuur te ontdekken en verhalen te creëren. Maar niet iedereen krijgt daarvoor evenveel kansen of wordt even sterk uitgenodigd om aan die literatuur deel te nemen.

Daarom lanceerde het BoekenOverleg op 1 april 2019 een charter voor een inclusieve boekensector. Het charter nodigt organisaties en individuen die actief zijn in de letteren- en leesbevorderingssector uit om actief en duurzaam in te zetten op inclusie en diversiteit. Een grotere alertheid op dit vlak kan er, samen met gerichte acties, toe bijdragen om foute of verouderde percepties en scheefgegroeide verhoudingen de wereld uit te helpen.

Inzetten op inclusie is belangrijk, zowel voor de sector als voor de lezer. Door aandacht te hebben voor inclusie en diversiteit versterken we het aanbod en investeren we in het publiek van vandaag én dat van de toekomst. Wie mee ondertekent, geeft aan hier actief en bewust te willen op inzetten. Maar daar blijft het niet bij. Het charter wil meer zijn dan een intentieverklaring: het wil een hulpmiddel zijn voor al wie ervan overtuigd is dat inclusie loont en slimme verbindingen binnen de sector stimuleren. Het charter maakt daarom op een heldere manier zichtbaar welke concrete acties mogelijk zijn.

Het charter is een dynamische leidraad die gaandeweg aangevuld en aangepast zal worden. Elke ondertekenaar kan aangeven op welke concrete actiepunten hij/zij/die de komende jaren wil inzetten en wordt uitgenodigd om uitgewerkte actieplannen en interessante praktijken uit te wisselen.

Het charter is bedoeld om te verenigen en te inspireren. Het is belangrijk dat we er ons als sector collectief bewust van zijn dat niet iedereen dezelfde kansen krijgt en dat we daar ook echt iets aan willen veranderen. Alleen dan kunnen we daadwerkelijk inclusiever worden. Veranderen doen we samen.

Onderteken het charter voor inclusie in de boeken- en letterensector op elkverhaaltelt.org.

The top of the page features a vibrant illustration of four stylized human figures in orange, green, purple, and red, each holding an open book. They are set against a dark teal background with a subtle, textured pattern. The title 'Elk Verhaal Telt' is prominently displayed in white, bold font, with the subtitle 'Charter voor inclusie in de boeken- en letterensector' below it in a slightly smaller white font.

Elk Verhaal Telt

Charter voor inclusie in de boeken- en letterensector

Hoe maak je je engagement concreet?

Programmatie en aanbod

- Ik daag mezelf uit om **bewuste en avontuurlijke keuzes** te maken met het oog op een divers aanbod.
- Ik ga actief op zoek naar **nieuwe verhalen**, waar mogelijk ook buiten het boek en buiten de canon.
- Ik hou **cijfers** en gegevens bij als graadmeter voor inclusie.
- Ik ga evenwaardige **samenwerkingen** aan met mensen en organisaties die een ander publiek bereiken en een ander netwerk hebben.
- Ik ga de uitdaging aan om de programmatie van mijn huis af en toe uit handen te geven door een **gastcurator** aan te stellen met een profiel dat van het mijne verschilt.
- Ik spreek ook minder voor de hand liggende **kanalen** aan om mijn aanbod te verrijken met een divers palet aan stemmen.
- Naast gevestigde waarden en debutanten, zet ik ook in op **auteurs** die minder aan bod komen.
- Ik zorg voor **onverwachte ontmoetingen** binnen het boek, op het podium, online en in de zaal.
- Ik hanteer een helder, kleur- en genderneutraal beleid op het vlak van **vergoedingen**.

Publieksbereik

- Ik ben bereid een kritische blik te werpen op het **publiek** dat ik vandaag bereik en welke verandering ik hierbij wil nastreven.
- Ik open mijn huis/organisatie door het (potentiële) publiek op een actieve manier te **betrekken** en luister naar interesses.
- Ik streef een meer evenwichtige sociale mix na via activiteiten die **nieuwsgierigheid** naar literatuur prikkelen.
- Ik deins er niet voor terug om me midden in het **publieke discours** te plaatsen en hierbij mijn eigen referentiekader in vraag te stellen.
- Ik zorg voor een **veilige en gastvrije ruimte** waar zowel auteurs als publiek zich welkom en veilig voelen.

Personeels- en vrijwilligersbeleid en interne werking

- Ik investeer actief in het **betrekken en aanwerven** van mensen met een ander profiel dan diegenen die zich al binnen mijn organisatie bevinden (medewerkers, stagiaires, vrijwilligers enz.).
- Ik omring me met een netwerk van **adviseurs** en geef ik hen de ruimte en middelen om te innoveren.

Onderteken het charter voor inclusie in de boeken- en letterensector op elkverhaaltelt.org.

- Ik **vergoed** de adviseurs en ambassadeurs die ik betrek voor de bijdrage die ze leveren: hun perspectief is onmisbaar en relevant.
- Ik creëer ruimte binnen mijn organisatie voor **uitwisseling en dialoog** tussen medewerkers uit verschillende afdelingen en met verschillende functies zodat er zo weinig mogelijk kennis verloren gaat.
- Ik zorg voor een divers samengesteld **bestuur** op het vlak van gender, afkomst, leeftijd, culturele achtergrond, seksuele oriëntatie enz.
- Ik bied (betaalde) **stageplaatsen** aan aan jongeren die een ander perspectief binnenbrengen in de organisatie.

Partners en communicatie

- Ik vermijd stereotypering op het vlak van **beeldvorming** in mijn externe communicatie.
- Ik stel **ambassadeurs** aan die een belangrijke plek innemen binnen mijn organisatie en een nieuw publiek kunnen aanspreken.
- Ik bekijk of het zinvol is om via **sociale media** influencers in te schakelen om een divers publiek te bereiken.
- Ik **werk op een wederkerige manier samen** met organisaties die een ander publiek bereiken.
- Ik ga bewust om met het feit dat **taal** een drempel kan zijn.

Publicaties

- Ik streef naar een evenwichtig fonds waarin verhalen verteld vanuit **verschillende perspectieven** dezelfde kansen krijgen.
- Ik engageer mij om er mee voor te zorgen dat elke lezer zichzelf **weerspiegeld** ziet in de boeken die verschijnen, maar ook **vensters** op de wereld meekrijgt.
- Ik geef inclusieve boeken een **volwaardige plek** in mijn fonds en beschouw deze niet als een apart genre.
- Ik bekijk of het zinvol is om '**sensitivity readers**' in te schakelen als toetssteen voor authenticiteit.

Creatie

- Ik vind het belangrijk om autonoom te kunnen creëren, maar ga daarom niet minder bewust om met **beeldvorming en stereotypering**.
- Ik onderschrijf dat de boeken- en letterensector een **collectieve verantwoordelijkheid** draagt om ervoor te zorgen dat iedereen dezelfde kansen krijgt en de sector inclusiever wordt.

Fysieke toegankelijkheid

- Ik pols bij mijn potentiële publiek naar hun behoeften op het vlak van **toegankelijkheid** en zoek naar oplossingen op maat: toegankelijkheid begint met open communicatie.
- Ik investeer in **aanpassingen** voor mensen met een beperking. Sommige aanpassingen vragen slechts een kleine investering (bv. inschakelen van een tolk gebarentaal op festival, toegankelijkheid van websites voor blinden en slechtzienden enz.).
- Ik win **advies** in bij organisaties die gespecialiseerd zijn in het toegankelijk maken van producten, websites, gebouwen, festivals (bv. Inter vzw, GRIP vzw ...).

Onderteken het charter voor inclusie in de boeken- en letterensector op elkverhaaltelt.org.

The top of the page features a vibrant illustration of four stylized human figures in orange, green, purple, and red, each holding an open book. They are set against a dark teal background with a subtle, textured pattern. The title 'Elk Verhaal Telt' is prominently displayed in white, bold font, with the subtitle 'Charter voor inclusie in de boeken- en letterensector' below it in a smaller white font.

Elk Verhaal Telt

Charter voor inclusie in de boeken- en letterensector

Intentieverklaring

Door dit charter te ondertekenen engageer ik mij om een bijdrage te leveren aan een inclusieve boeken- en letterensector.

- Als **organisatie** onderschrijf ik de uitgangspunten van het charter. Ik vind het belangrijk om bewust en respectvol om te gaan met diversiteit op verschillende vlakken. Daarom engageer ik mij om te streven naar een inclusieve sector waarin auteurs met diverse achtergronden en profielen aan bod komen en gelijkwaardig behandeld worden. Ik zorg voor brede toegankelijkheid van de activiteiten die ik organiseer en zorg ervoor dat iedereen zich welkom voelt. Zowel in de publicaties die ik uitgeef als in de communicatie over mijn werking, ga ik bewust om met stereotypering. Ik engageer me om in mijn personeels- en vrijwilligersbeleid actief in te zetten op het werven van personen met diverse achtergronden en ga samenwerken aan met partners die nieuwe perspectieven kunnen binnenbrengen. Als iets niet het gewenste effect bereikt, sta ik open voor (zelf)kritiek, breng ik de nodige veranderingen aan en probeer opnieuw.
- Als **individu** (auteur/illustrator/vertaler/...) onderschrijf ik de uitgangspunten van het charter. Ik vind het belangrijk om bewust en respectvol om te gaan met diversiteit op verschillende vlakken. Daarom engageer ik mij om te streven naar een inclusieve sector waarin auteurs met diverse achtergronden en profielen aan bod komen en gelijkwaardig behandeld worden. Ik ben mij bewust van het belang van beeldvorming en ga bewust weloverwogen om met stereotypering. Ik maak waar mogelijk een verschil door zelf de dialoog aan te gaan en (als ambassadeur) een voorbeeldrol op te nemen. Ik stel me solidair op ten aanzien van wie minder gemakkelijk toegang krijgt tot de literaire sector. Als iets niet het gewenste effect bereikt, sta ik open voor (zelf)kritiek, breng ik de nodige veranderingen aan en probeer opnieuw.

Datum

Handtekening